

DRAUGAS

PERIODICALS
July 14, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - JULY 14, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-13-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 133
Kaina 75 c.

Šiame numeryje:

Skautų stovykla „Rambynas aidai“ Dainavoje. Jūros pagrobtį skautai. Lietuviškų papročių diena.

2 psl.

Vykdomas teismo sprendimas. Prez. Adamkus ba Dawkanto štėje liepos 12 d.

3 psl.

Iškai, nuomonės ir imininkų kertelė.

4 psl.

stauruojama audonės pilis.

5 psl.

atorė knygą skiria etuvos vaikučiams. „Drugo“ gegužinė. un. A. Saulaitis aukos išias Beverly Shores. Tautinės sąjungos vasaros šventė.

6 psl.

Sportas

* Danijoje vykstančiame Europos orientavimosi sporto čempionate vilniētė Dainora Alšauskaitė vidutiniame nuotolyje iškovojo sidabro medali. Antradienį 5.3 km su 21 kontroliniu punktu nuotolyje D. Alšauskaitė sugaišo 30 minučių 24 sekundės ir nuo nugalėtoja tapusios norvegės Hanne Staff atsiliko tik 26 sekundėmis.

* Dar du dviratininkai — slovenas Martin Hvastija iš „Alessio“ komandos ir „Sae-co“ komandos narys Stefano Casagrande — už dopingo vartojamą pašalinėti iš Prancūzijoje vykstančių „Tour de France“ lenktynių. Lenktynių direktoriaus Jean-Marie Leblanc teigimu, jis gavo laišką iš Italijos, kuriame rašoma, kad abiem dviratininkams iškelta byla dėl draudžiamų preparatų vartojimo.

* California vykstančiose JAV plaukimo atrankose į Atėnų olimpinės žaidynės varžybose pagerinti dar du pasaulio rekordai. Amanda Beard 200 m krūtine nuoplaukė per 2 minutes 22.44 sekundės ir 0.52 sek. pagerino vos keturias dienas australė Leisel Jones priklausiusį rekordą. Kitą rekordą autoriumi tapo Aaron Peirsol. Jis 200 m nugara nuoplaukė 1 min. 54.74 sek. ir 0.41 sek. pagerino JAV plaukimo įžymybei Michael Phelps priklausiusį rekordą.

Naujausios žinios

* Europos parlamento rinkimus pralaimėjusi Naujoji sąjunga jiems išleido beveik milijoną litų.

* Seimas suteikė A. Brazauskos vyriausybei įgaliojimus toliau eiti savo pareigas.

* Dar šiemet į Lietuvą gali atvykti Rusijos vadovas, sako prezidentas.

* Kariuomenės vadas nuogastauja, ar krašto apsaugos finansavimo pakaks įsipareigojimams vykdyti.

Seimo pirmininko pavaduotojas atsisako parlamentaro mandato

Vytenis Andriukaitis

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Seimo pirmininko pavaduotojas Vytenis Andriukaitis pareiškė atsisakantis parlamentaro mandato po to, kai Seimas nesutiko panaikinti jo ir kitų dvejų metų emimų įtartų parlamentarų neliečiamybę bei neleido prokurorams patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn.

„Aš noriu į tyrimą eiti kaip socialdemokratas, kaip paprastas pilietis. Aš noriu apginti tūkstančių dorų žmonių jausmus, todėl aš rytoj įteiksiu Vyriausiajam rinkimų komisijai savo atsistatydinimo pareiškimą“, iš Seimo tribūnos paskelbė V. Andriukaitis.

Sprendimą atsisakyti parlamentaro mandato socialdemokratas V. Andriukaitis paaiški-

no siekiu apsaugoti Seimą nuo kompromitavimo ir pačiam apginti savo garbę teisinėmis priemonėmis.

„Aš tikrai atsisakau Seimo nario mandato, kad nebūtų jokių įtarimų ir kaltinimų Seimo narių atžvilgiu. Aš tikiuosi, kad kolegos, kuriems taip pat yra mestas šešėlis, turės drąsos padaryti tą patį“, pažymėjo jis.

Įtarimai kyla emimų taip pat krenta ant opozicinės Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcijos nario Arvydo Vidžiūno ir valdančiosios Naujosios sąjungos (NS) frakcijos nario Vytauto Kvietkausko.

Prokurorų prašymas patraukti baudžiamojon atsakomybėn V. Andriukaitį, Arvydą Vidžiūną ir Vytautą Kvietkauską atmetas, nepaisant jų pačių

primygtinų raginimų panaikinti jų parlamentinę neliečiamybę, kad galėtų įrodyti savo nekaltumą.

Sprendimui panaikinti trijų Seimo narių parlamentinę neliečiamybę pritarė balsų, kurių turėjo būti daugiau nei pusė visų Seimo narių ne mažiau 71-uo.

V. Andriukaitis sprendimą atsisakyti parlamentaro mandato sveikino ir Seimą atvykęs prezidentas Valdas Adamkus.

„Aš sveikinu Andriukaitio sprendimą, manau, kad tai yra teisingas kelias“, sakė V. Adamkus.

Prieš parlamentarų mandatą panaikinimą pasisakė didžiausia valdančioji Socialdemokratinio susivienijimo frakcija.

Frakcijos seniūno pavaduotojas Julius Sabatauskas pareiškė, jog frakcijos neįtikino teisėsaugos atstovų pateikti argumentai, o pačių kyšininkavimu įtariamų parlamentarų prašymą panaikinti jų neliečiamybę jis palygino su skausmus kenčiančio ligonio prašymu atlikti jam eutanaziją.

„Tai reiškia, kad baudžiamasis tyrimas šių Seimo narių atžvilgiu nebus pradėtas“, po balsavimo sakė prašymą panaikinti neliečiamybę teikęs generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis.

Tačiau jis neatmetė galimybės tokių tyrimų pradėti, jei minėtieji parlamentarai po šį rudenį vyksiančių Seimo rinkimų netektų parlamentarų mandatų arba jie patys jų atsisakytų.

Prezidentas Valdas Adamkus visuomenei pristatė savo komandą

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Antrą kartą prezidentu išrinktas Valdas Adamkus antradienį surengtoje spaudos konferencijoje pristatė visuomenei savo naują komandą.

Savo „dešiniąją ranką“ prezidentas įvardijo Užsienio politikos grupės vadovausiantį karjeros diplomata, ambasadorių Italijoje Edminą Bagdoną. V. Adamkus teigė ambasadorių pažįstantis kaip „kieta protokolo žinovą“, energingą, reiklų ir gabų diplomata.

V. Adamkaus patarėjų diplomatiniais klausimais pasiūlyta tapti laikinajam reikalų patikėtiniui Argentinoje, taip pat Kolumbijai, Urugvajui, Venesuelai, Čilei ir Ekvadorui Valteriu Baliukoniui. Jis buvo aukščiausias Lietuvos diplomatas, dirbantis šiame regione.

Prezidento Nacionalinio saugumo grupės vadovaus Rytis

Muraška, dirbęs su V. Adamkumi per pirmąją jo kadenciją prezidento poste 1998-2003 metais.

Su V. Adamkumi anksčiau dirbo ir Kęstutis Šimkus, kuris bus atsakingas už organizuoto nusikaltelstumo ir kyšininkavimo užkirtimo klausimus.

Gynybos klausimais prezidentui patarinės pulkininkas Arūnas Balčiūnas, buvęs laikinojo prezidento Artūro Paulausko patarėju.

V. Adamkaus patarėjos teisės klausimais postą užims Lietuvos teisės universiteto Konstitucinės teisės katedros vedėja, Lietuvos žmogaus teisių centro direktorė Toma Birmontienė.

Prezidento atstove spaudai sutiko tapti Rita Grumadaitė, kuri iki šiol ejo krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus atstovės spaudai pareigas.

V. Adamkus teigė vertinan-

tis jos

Nukelta į 5 psl.

Iš kairės: Edminas Bagdonas, Marius Lukošius, prezidentas Valdas Adamkus ir Darius Gudelis.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Į Seimą sugrįžęs A. Paulauskas sutiktas kaip „tikras valstybininkas“

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Keletą mėnesių laikinai prezidento pareigas ėjęs ir į Seimo pirmininko postą šią savaitę sugrįžęs Artūras Paulauskas kolegoms pripažino „tikru valstybininku“.

„Per tuos keletą mėnesių jį sugebėjote Prezidentūrai parstatyti ant tinkamų begių, o Lietuva su pasauliu vėl ėmė bendrauti aukščiausiu lygiu, kaip normali geopolitinė vėjų neblaškoma valstybė“, sakė valdančiosios socialdemokratų frakcijos seniūnė Irena Šiaulienė, pažymėjusi, jog A. Paulauskas parodė esąs „tikras valstybininkas“.

A. Paulauskas sugrįžo į Seimo pirmininko postą po to, kai savo pareigas pradėjo eiti išrinktis prezidentas Valdas Adamkus.

A. Paulauskui už darbą Liberalų ir centro frakcijos vardu padėkojo Kęstutis Glaveckas.

I. Šiaulienė išreiškė viltį, jog Seimui pavyks išspręsti „nemalonią problemą“ — ant kelių Seimo narių kritusius įtarimus, jog jie ėmė kyšius.

Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcijos narys Julius Veselka taip pat perdavė linkėjimų: „Jis anksčiau Leonid Brežnev pateikia padėką visiems“.

„Dekui. Buvo ir daugiau mirusių“, replikavo A. Paulauskas.

Politologai siūlo sugrąžinti antrąjį Seimo rinkimų ratą

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Žinomi politologai mano, kad būtų tikslinga sugrąžinti antrąjį Seimo rinkimų ratą viename iš dviejų apygardose.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius profesorius Raimundas Lopata bei dar du šio instituto politologai Lauras Bielinis ir Česlovas Laurinavičius tokią nuomonę išdėstė per susitikimą su prezidentu Valdu Adamkumi antradienį.

V. Adamkus spėjęs, ar pasirašyti antrąjį rinkimų ratą numatančias Seimo rinkimų pataisas, kurios tiksliai bus netrukus priimtos po to, kai antradienį joms pritarta po svarstymo.

„Ilgalaikės valstybės raidos perspektyvoje mes pasisakome už dviejų pakopų sistemą“, po susitikimo su prezidentu žurnalistas sakė R. Lopata.

L. Bielinis teigė, kad dviejų pakopų rinkimų sistema esminiam politikos ir rinkimų subjektui — rinkėjui leidžia atidžiau įsisiūti į partijas ir politikus ir priimti išmintingesnį sprendimą, pasirenkant vieną ar kitą kandidatą.

Č. Laurinavičiaus teigimu, atsižvelgiant į Lietuvos politinės sistemos nebrandumą, dviejų ratų sistema yra išmintingesnė.

L. Bielinis teigė nematantis „nieko baisaus“, jei antrasis ratas, kurį laiką buvęs rinkimų sistemoje, būtų sugrąžintas į ją jau per šį rudenį rengiamus Seimo rinkimus.

Anksčiau antradienį surengtoje spaudos konferencijoje

Politologai (iš kairės): Lauras Bielinis, Česlovas Laurinavičius ir Raimundas Lopata.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

V. Adamkus žurnalistas pažymėjo ir dabar „galbūt širdyje“ besilaikantis tos pačios nuostatos kaip ir tada, kai prieš ketverius metus vetavo dviejų ratų Seimo rinkimų sistemos panaikinimą.

Dviejų ratų sistema galiojo 1992 ir 1996 metais vykusiose rinkimuose, bet prieš 2000 metais vykusius rinkimus tuometinė valdančioji konservatorių ir krikščionių demokratų dauguma pakeitė rinkimų sistemą.

Antradienį Seimas po svarstymo pritarė atitinkamoms Seimo rinkimų įstatymo pataisoms, nepaisant opozicinės Liberalų ir centro frakcijos bei kai kurių atskirų parlamentarų prieštaravimų.

Pataisas parengė valdančiosios socialdemokratų ir socialliberalų daugumos atstovai teigia siekiantys užtikrinti didesnę rinkimų demokratiškumą, nors neoficialiai pripažįsta tokiu būdu siekiantys užkirsti kelią populistinei Darbo partijai laimėti

daugumą vietų naujame parlamente.

Pagal pataisas viename ratą rinkimų apygardose išrinktu laikomas kandidatas, kuris gavo daugiausia, bet ne mažiau kaip vieną penktadalį visų į tos rinkimų apygardos rinkėjų sąrašus įrašytų rinkėjų balsų.

Jeigu rinkimuose dalyvavo mažiau kaip 40 proc. apygardoje registruotų rinkėjų, išrinktu laikomas tas kandidatas, kuris gavo daugiausia, bet ne mažiau kaip vieną penktadalį visų į tos rinkimų apygardos rinkėjų sąrašus įrašytų rinkėjų balsų.

Per pakartotinį balsavimą, išrinktu laikomas kandidatas, gavęs daugiau balsų, neiatsižvelgiant į rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų skaičių.

Seimas renkamas pagal mišrią sistemą — 71 parlamentaras renkamas viename ratą, 70 — pagal partijų sąrašus daugiamandatėje apygardoje.

Didžiausia Europos parlamento frakcija atstūmė K. Prunskienės partijos narį

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Didžiausia Europos parlamento (EP) Europos liaudies partijos — Europos demokratų (ELP-ED) frakcija pirmadienį atsisakė priimti Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos narį Gintarą Didžioką.

Prieš G. Didžiokos priėmimą į frakciją pasisakė jos narys konservatyvios Tėvynės sąjungos (TS) atstovas Vytautas Landsbergis.

Kaip telefonu sakė V. Landsbergis, jis atkreipė frakcijos narių dėmesį į tai, jog VNDPS yra kairioji partija, kilusi iš „kolchozinės nomenklatūros“ ir į savo frakcijos gretas Seime priėmusi radikalus Vytautą Šustauską bei Julijų Veselką.

V. Landsbergis teigė taip pat pamėjęs ir faktą, jog VNDPS vadovė K. Prunskienė rėmė apkaltos būdu nuo prezidento pareigų nušalintą Rolandą Pakšą.

„Aš patariu G. Didžiokui orientuotis į kurią nors kairiąją frakciją“, sakė V. Landsbergis.

Dėl Europos parlamento išrinkto Vytauto Landsbergio ir jo kolegės konservatorės Lai-mos Andriukienės narystės ELP-ED nekilio jokių abejonių, nes Tėvynės sąjunga, kitaip nei VNDPS, yra Europos liaudies partijos narė.

Kontrabandos karalius Seime taisė Baudžiamąjį kodeksą

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Tiriant milžiniškos cigarečių kontrabandos bylą įtariamo Viliaus Karaliaus ir jo bendrų bylą paaiškėjo, kad nusikaltėliai per tarpininkus bandė daryti įtaką Seimui, kad būtų sušvelnintas Baudžiamojo kodekso straipsnis dėl kontrabandos gabenimo, rašo dienraštis „Respublika“.

Specialiųjų tarnybų pareigūnai sako nežiną, ar V. Karaliui pavyko įgyvendinti tą planą, bet tai, kad atsakomybė už kontrabandą naujajame Baudžiamajame kodekse labai smarkiai sušvelninta, yra faktas.

Dienraščio žiniomis, gana ilgai stebėję V. Karaliaus ir jo bendrininkų veiklą bei klausęsi jų telefonu Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūnai dar užpėnai užfiksavo pokalbius, kuriuose šnekama apie įstatymo švelninimą.

Kontrabandininkai buvo labai suinteresuoti, kad kodekse nebelytų sąvokų „didelės vertės“ arba „stambaus masto kontrabanda“. 2002 m., kai Seime buvo svarstomos kitame turėjusio išgaloti Baudžiamojo kodekso pataisos, V. Karalius per tarpininką siekė įstatymo sušvelninimo.

„Vyrai rūpinosi savo ateitimi“, tas pastangas komentavo vienas iš tyrimo dalyvaujančių pareigūnų.

Pareigūnų slapta įrašytuose pokalbiuose V. Karalius teiravosi įtakingų ryšių Seime turinčio asmens, kurio pareigūnai kol kas nenori įvardyti, ar šis sutvarkęs reikalus Seime „del maki“. Pašnekovas praneša, kad „man pažadėjo, Seime padarysim“ ir t.t.

Kontrabandos bylą tiriant Generalinės prokuratūros prokuroras Justas Laucius dienraščiui nepaneigė, kad tokie įrašai byloje yra.

Tuo metu galiojusiam Baudžiamajame kodekse už didelės vertės kontrabandą buvo numatyta turto konfiskavimas ir laisvės atėmimo bausmė nuo 3 iki 10 metų.

Bet paskui straipsnis buvo pakeistas — neliko sąvokos „didelės vertės“.

Net jei buvo gabenama daugiamilijoninė kontrabanda, teisėjas turi teisę net neskirti laisvės atėmimo, nes pernai įsigaliojusiam Baudžiamajame kodekse už kontrabandą numatyta tik bauda arba laisvės atėmimas iki 8 metų.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

Naujos vyr. skautės po įžodžio „Rambyno aidai“ stovykloje. Iš kairės: Lina Aukštuolytė, Laura Karvelytė, Arija Kasputytė, Inga Mossaitė, vadovės — Virga Norkevičienė, Svaja Mikulionytė, Alana Žemtoraitė.

„Rambyno aidai“ DAINAVOJE

Detroito ir Clevelando skautų ir skaučių tuntų „Rambyno aidai“ stovykla Dainavos stovyklavietėje vyko 2004 m. birželio 12–19 d.

Nei lietus, nei smarkūs vėjai, nei ligos nesugadino mūsų stovyklautojų geros nuotaikos ir skautiško pasiryžimo...

Vos tik pasibaigus mokslo metams, Detroito ir Clevelando tuntų sesės ir broliai suvažiavo į Dainavą, į „Rambyno aidų“ stovyklą. Prisidėjo ir šeimos iš Florida, Virginia, Washington ir Wisconsin. Dalyvavo maždaug 165 vaikų ir vadovų; savaitgaliais dar prisidėjo nemažai tėvelių ir svečių. Stovyklos atidarymas įvyko šeštadienį vakare. Po to šventovėje miške buvo šv. Mišios, kurias atnašavo kun. Ričardas Repšys, atvažiavęs iš Dievo Apvaizdos parapijos Detroito.

Kitą dieną per veliavų nuleidimo iškilmes, prieš audros pirmus lietaus lašelius, vyko įžodžiai; Aleksas Kazėnaitis davė paukštyčių įžodį; Julius Kazėnas ir Perkūnas Reventas davė vilkiukų įžodį; Aleksas Matvekas, Andrius Matvekas, Algirdas Reventas ir Romas Šonta davė skautų įžodį. Kitomis dienomis stovykloje vyko daugiau įžodžių: Krista Soltis davė prityrusių skaučių įžodį; Tadas Anužis, Linas Kasputis, Marius Miliūnas, Vitas Paškus ir Tomas Soltis davė prityrusių skautų įžodžius; Lina Aukštuolytė, Laura Karvelytė, Arija Kasputytė, Svaja Mikulionytė, Inga Mossaitė ir Alana Zomboraitė davė vyresniųjų skaučių įžodį.

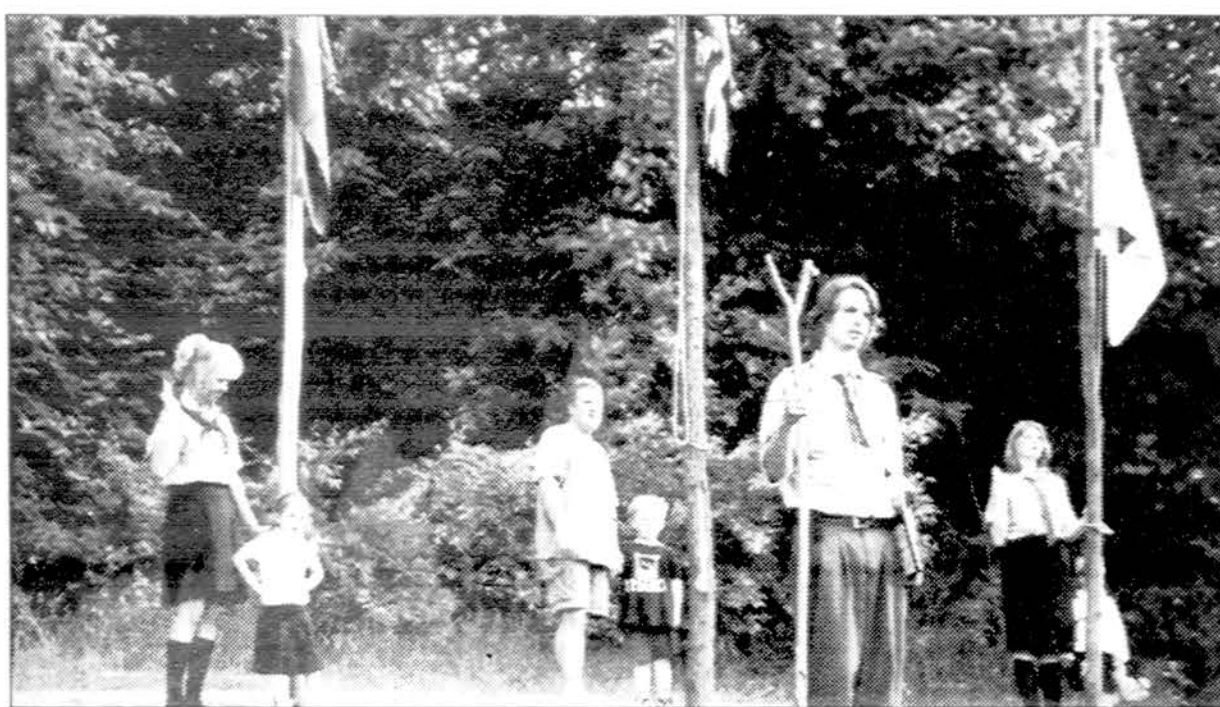
Savaitės dienomis mokėmės pionierijos, statėm vartus ir kitus įrengimus, įsigijom naujų specialybių, žaidėm, maudėmės, dainavom, ruošėm vaidinimus laužams. Daug kam teko ir mokytis kaip atstatyti nuvirtusias, sulenktas palapines, kaip džiovinti rūbus ir miegmaišius. Penktadienį ryte visi perėjo vyr. skaučių suruoštas „Rodom – darom“ stotis, o gale stovyklos su įdomumu skaitėm ju paruoštą laikraštėlį „Spyglio banga“.

Taip pat ir išskylavom: liepsnelės, giliukai ir vilkiukai vyko į Irish Hills Fun Center; paukštytės ejo gamtos takeliu, Waterloo State Park, skautės ir

skautai jodinėjo arkliais; skautės taip pat atliko geologijos specialybės programą Waterloo Parke; prityrusios ir prityrę plaukė baidarėmis; vyr. skautės ir kandidatės vakare išskylavo ir miegojo „po žvaigždėm“.

Vakarinės programos buvo įvairios, smagios ir nuotaikingos — laužai, knygnešių žaidimas, Rambyno dievaitių varžybos (laimėti gražiąją dievaitę Barborytę), „fiesta“ šokiai ir susikaupimo vakaras. Spėjom rasti laiko pažūrėti krepšinio varžybų finalą, kuriame Detroito „Pistons“ komanda tvirtai nugalėjo Los Angeles „Lakers“.

Stovyklos štabą sudarė šie vadovai: Brolių ir stovyklos viršininkas — ps. Saulius Anužis; Seserijos viršininkė — vs. Rasa Karvelienė; Jaunų šeimų pastovyklės viršininkė — ps. Lidija Gobienė; vilkiukų — ps. Linas Gobis, padėjėjai — ps. Andrius Anužis, s.v. Andrius Giedraitis, s.v. kand. Jonas Paškus; paukštyčių — vs. Vilija Klimienė, padėjėja — vs. Virginija Rubinski; skautų — ps. Darius Rudis, padėjėjai — vs. Remigijus Belzinskas, s.v. Vėjas Belzinskas, s.v. Algytis Kasputis, s. v. Andrius Miliūnas; skaučių — s. Rasa Ramanauskienė, padėjėja — vyr. sk. Rūta Sventickaitė; prityrusių skautų — s.v. Phill Moss, padėjėjai — s. v. Paulius Jurgutis, s. v. Tadas Kasputis; prityrusių skaučių — vyr. sk.

Jaunos šeimos ruošiasi nuleisti veliavas.

Visos nuotraukos v.s. Rasos Karvelienės

Lina Anužienė, padėjėja — ps. Alma Butkūnienė; vyresniųjų skaučių — s. Virga Norkevičienė. Stovyklos komendanto pareigas ėjo ir vakarines programas vedė s.v. Lukas Laniauskas. Stovyklos slaugėmis dirbo vyr. sk. Diana Busuito, kurioms antrą stovyklos pusę, dėl staigiai atsiradusio ir greitai besiplečiančio viruso (taip spėjam), teko daug slaugyti ir mažai miegoti.

Virtuvės darbuotojos mus pastoviai ir skaniai maitino. Stovyklos šeiminingė buvo Daiva Lukaszewicz, ūkvedė — Alma Jankienė. Joms talkino Laima Jarašienė (atvažiavusi iš Colorado mums padėti, nors jos šeima nestovyklavo), Loreta Mikeska, Margaret Rudienė, Asta Soltis, Alma Sventickienė ir kiti. Rita ir Edmundas Kasputiai mus trečiadienį pradžingino tradicine „pizza diena“.

Padėka jiems visiems, kurie stovykloje padėjo ir prisidėjo. Ypač džiaugiamės mūsų jaunais vadovais ir vyriausiais stovyklautojais, kurie savo entuziazmu ir draugyste parodo tokį gražų pavyzdį jaunesniems. Iki kitos stovyklos!

rk

„Rambyno aidai“ stovykloje vilkiukai išsiskyrė metu.

Skautai vyčiai — jauni vadovai. Iš kairės: Andrius Giedraitis, Andrius Miliūnas, Lukas Laniauskas, Tadas Kasputis.

Prityrusios skautės ir prityrę skautai, pasirusę baidarių išskylai.

„Rambyno aidai“ stovykloje Dainavoje — skautės laukia veliavų nuleidimo

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS ŽIVINS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sls. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sukuriamas dantis už prieinamą kainą.
Sustatymui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
VJIA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

JUOS PRISIMENAME

Du jūros pagrobtieji jaunuoliai

1936 m. liepos 16 d. įsiutusios jūros bangos nubloškė Klaipėdos molu į jūrą skautą vyti Vileišietį Stasį Niemcinavičių. Jaunuolis tais šiais metais baigęs Aukšt. technikos mokyklą, pilnas energijos ir pasiryžimo žiūrėti į ateities gyvenimą. Vasaros atostogas tuščiai nenorėdamas praleisti, stojo į atidarytą Klaipėdoje buriavimo mokyklą. Jūrą mylėjo, jūra ir priglaudė jį amžinam poilsiui. Nuo 1925 m. dirbo skautų organizacijoje; čia dėjo visas savo jaunas pajėgas, vis kurdamas ir ieškodamas naujų tiesių ir idėjų. Vėliau įstojo į aukšt. technikos mokyklą statybos skyrių. Dirbo dieną ir naktį, kad išsimuštų ir savarankišką gyvenimą, padėti tėvui, ir štai negailestinga mirtis išplėšė iš mūsų tarpo taip daug žadantį jaunuolį. Buvo II-sios Vileišiečių vyčių draugovės vadu. Jai vadovaudamas buvo apdovanotas ordinu už nuopelnus.

A. a. Jurgis Garmus mokėsi „Aušros“ berniukų gimnazijos 7 klasėje. Į skautų organizaciją įstojo 1928 metais, Gedimino draugovę. Jausdamas patraukimą prie jūros, įstojo į jūros skautų „Birutės“ laivą. Pats savo rankomis pastatė jachtelę, su kuria tikėjosi aplankyti kaimynines valstybes, bet jūra priglaudė jį anksčiau nedavus įvykdyti taip kilnius jaunuolio norus.

„Lietuvos aidų“ reportažai iš 1936 m. liepos mėn. numerio.

LIETUVIŠKŲ PAPROČIŲ DIENA

Penktos stotys iš ryto, po 20 min. kiekviena. Dvi stotys popiet, po 45 min. kiekviena. Popietinėje programoje dalyvauja visos skiltys kartu.

Stotis Nr. 1 — Kalėdos

Kiekviena padaro vieną šiaudinuką ir juo papuošia miško eglaitę. Jaun. skautės veria šiaudelius.

Stotis Nr. 2 — Mergvakaris

Pina nuotakai rūtų vainiką, dainuoja dainas, šoka tautinius šokius. Atsisveikina su jaunąja — juokingų dovanų maišelis.

Stotis Nr. 3 — Kūčios

Padengia laukę stalą; visi valgiai pagaminami iš gamtoje randamų dalykų; sudeda viską ant stalo; Kūčių burtai.

Stotis Nr. 4 — Piršlybos

Vadovė papasakoja apie piršlybas. Jaunesnės perša vieną skautą iš brolių tunto; vyresnės perša raštu.

Stotis Nr. 5 — Joninės

Uždega lauželius. Buriu mesdamos vainikėlius ant medžio šakų. Plukdo gėles vandeninyje su savo ir brolių vardais. Dainos — tautiniai šokiai.

Stotis Nr. 6 (popiet) — Velykos

Daro dažus iš svogūnų lukštų; margina margučius.

Stotis Nr. 7 (popiet) — Krikštynos

Pasiskirsto kūmais, bobute; visos likusios — viešnios ir svečiai. Dainos, riostainiai, skrybėlių išpirkimas, išvežimas bažnyčion ir grįžimas.

Papročių diena! vadovės ruošiasi iš anksto. Susipažįsta su papročiais, suranda įdomesnius jų momentus, kuriuos skautėms ir pristato.

Laiškai, nuomonės,
komentaraiPRAŠYMAS
PREZIDENTUI
V. ADAMKUI

Sveikiname sugrįžusį į prezidento postą ir primename kuo pirmoje savo prezidentavimo kadencijoje, Pone Prezidente, mus ir daugelį Lietuvos žmonių įskaudino, nuvylė, dėl ko anksčiau pralaimėjote R. Paksui.

Pirma: nebuvote reiklus teisėsaugininkams. Korupcija daugelyje įstaigų, tebesitęsianti prichvatizacija, žmonės gyvena baimėje, nes siaučia pavieniai ir gaujos susiorganizavę nusikalčiai, vagys, turto prievartautojai.

Antra: Jums vadovaujant, mokyklose buvo įvesta mokymasis apie holokaustą, bet nepareikalavote, kad švietimo ministerija kartu įvestų mokymą apie sovietinį genocidą — žiaurios tremties Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse, klastą užgrobiančią Lietuvą ir prijungiant prie Sovietų Sąjungos, apie to meto Lietuvoje komunistų vadų — A. Sniečkaus, J. Paleckio, S. Neries, L. Giros, V. Mickevičiaus ir kitų kolaborantų — pardsavėlių veiklą, išduodant Lietuvos laisvę, leidžiant

naikinti didžiausią tautos turtą — inteligentią ir darbščius ūkininkus, karininkiją...

Trečia: deklaravote pilietiskumą — kosmopolitizmą, tuo nuvertintote tautiškumą, lietuvių tautos ir lietuvių garbingą vardą, rodytą kovose dėl valstybės nepriklausomybės ir net vientisumo. Tuo pažeminote Lietuvos žmonių garbę, tautinį pasididžiavimą savo šalimi. Juk Lietuvoje dauguma lietuvių. Tai ne JAV, kur yra tautų katalas.

Malonu, kad jau pažadėjote susirūpinti teisėsaugininkų darbu, tad tikimės, kad įvertinsite mūsų žmonių garbę, ginsite nuo tokių atėjūnų kaip V. Uskarchas, apsaugosite, neleisite įžeidinėti bei žeminti mūsų žmonių ir vadovų, vadinant juos nevisaverčiais ir teigiant, kad vadovas rusas būtų geresnis.

Su viltimi, linkime sėkmės!
Terese Markus
Jonas Arbačiauskas
Oak Lawn, IL

LIETUVIŲ TAUTOS
PAŠAUKIMAS

Ryšium su straipsniu „Orientacija į vakarus, ne į rytus!“ (liepos 2 d.), žymus filosofas Stasys Šalkauskis

1919 metais veikale „Ant dviejų pasaulių slenkstio“ rašė, kad Lietuva guli tarp dviejų labai skirtingų pasaulių: tarp rytietiško, kuriam atstovauja rusai, ir vakarietiško, kuriam atstovauja vokiečiai. Pati geopolitinė padėtis yra tad apsprendus lietuvių pašaukimą, būtent: jungti savo tautinėje kultūroje Rytų ir Vakarų kultūras.

(Pagal Stasio Šalkauskio „Ateitininkų ideologijoje“ Antano Maceinos įvadą p. 29).

Jis pats sėmėsi kas yra gera iš abiejų krypčių.

Manigirdas Motekaitis
Chicago, IL

LINKIME SĖKMĖS

Profesorė Janina Udrienė per visus savo darbo metus išmokė matematikos tūkstančius jaunų žmonių, studijuojančių Detroit Schoolcraft College. Daugiau kaip prieš tris dešimt metų pradėjusi dirbti valandine dėstytoja, baigė budama profesore ir matematikos skyriaus vedėja. Šiam skyriui vadovavo dešimt metų. Per tą laiką išugdė gabių jaunų dėstytojų, tęsiančių jos darbą.

Savo žavinga šypsena, optimizmu spinduliuojančiu veidu, malonaus tembro ramiu balsu ir elegantiška laikysena Janina apgaubia kiekvieną, bendraujančią su ja. Iškilančius klausimus sprendžia konkrečiai, trumpai ir tolerantiškai.

Darbe nuolat domėjosi naujovėmis ir jas taikė mokymo

procesui. Patirties dėmesi, dalyvaudama mokslinėse konferencijose, ne tik kaip klausytoja, bet ir skaitydama pranešimus, paruošus labai atsakingai ir atitinkamu moksliniu lygiu.

Janina Udrienė — kilmingos senos lietuviškos giminės tęsėja ir lietuviškų tradicijų puoselėtoja. Graži Udrių šeima, išauginusi ir išmokiusi du sūnus, jau turinti ir dvi dailias anūkeles. Jų sūnūs ir mairi labai gražiai kalba lietuviškai, kartu su tėveliais šventia tradicines lietuviškas šventes. Visuose darbuose talkininkauja vyras Narimantas, taip pat aktyviai dalyvaujantis lietuviškos parapijos gyvenime.

Mes prof. Janiną pažįstame, kaip Detroito Dievo Apvaizdos parapijos tarybos pirmininkę. Jos pastangomis jau dveji metai kartą per mėnesį vyksta jaunimo susipažinimo vakarai, organizuojamos dailės parodos. Kiekvieną sekmadienį po šv. Mišių žmonės neskuba į namus, bet mieliai bendrauja, valgo lietuviškus pietus, geria kavą. Gyvenimas parapijoje nuolat verda, vienas renginys keičia kitą, o visai tai veiklai per komitetus vadovauja aktyvi, jaunatviška, pilna sumanymų prof. Janina. Ją nuolat supa draugai, su kuriais dešimtmečiais dalinasi džiaugsmiais ir rūpesčiais.

Brigus darbinę veiklą kolegijoje, prof. Janinai linkime sveikatos, namų židinio jaukumo. Tegul nauji planai ir svajonės veda Jus gyvenimo keliu.

Auksė Venciuviene
Detroit, MI

RAŠTINGUMAS
VERTYBIŲ SKALĖJE

Perskaicius Sigitos Balzekienės „Apie lituanistines mokyklas ir mokinius“ (2004.06.30) laišką, teko susimąstyti.

Prisiminiau tuos laikus, kai manoji karta auginome savo atžalyną. Tuomet dauguma gyvenome glaudžiau, ne taip išsi-barstę įvairiose priemiesčiuose, o ekonomiškai ne viską, ko tik vaikai norėjo, galėjome jiems leisti. Pirmoje vietoje buvo mokyklos (amerikietiška ir lituanistinė), antroje — lietuviškos organizacijos, trečioje — viena, kita, bet anaipol ne beveik visos egzistuojančios ir vaikų viliojančios, sporto šakos (plaukimas, lauko tenisas, krepšinis, futbolas, beisbolas ir kt.).

Dėl šių priežasčių, atrodo, turėjome šiek tiek daugiau laiko lietuviškų pamokų paruošimui, kūrybai, gal net ir vaiko charakterio bei dvasingumo ugdymui.

Išauginome gerus žmones — dabar esamus ir dar būsimus tėvus, bet neišmokėm būti žurnalais ar bent korespondentais. Dabar kai kurie mūsų vaikaitiai daug kur dalyvauja ir lietuviškoje veikloje reikiiasi, bet, deja, jų veikla istorijos lapuose lieka neužrašyta. Raštingumas dabartinių vertybių skalėje nėra pirmaeilis ir jam nebelineka laiko. O iš tikro — labai gaila...

Ritė Rudaitienė
Lemont, IL

SIŪLO DARBA

Live-in position available in Florida.
Eng., SS required. Other positions available in WI.
Call 262-657-8044.

IŠNUOMOJAMA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

LIVE-IN CAREGIVERS NEEDED

in Wisconsin. Pay over \$100/day. Ladies, English, experience, references. Call Good People at 608-223-0073.

VACATION IN KENNEBUNK, MAINE!

Franciscan Guest House
Near Monastery, Beach & Shops
Call: 207-967-4865
www.franciscanguesthouse.com

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metų)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jariulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės, „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turimi darbo draudimai.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GRETT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTAINERI

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

IVAIRŲS

- * **Medikė** ieško ligonių ar vaikų priežiūros darbo su grįžimu į namus. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 847-775-8346.
- * **45 m. moteris**, susikalbanti angliškai, turinti rekomendacijas, vairuojanti automobilį, ieško darbo. Tel. 708-839-5829.
- * **Moteris**, atvykusi iš Lietuvos, ieško darbo priežiūrei pagyvenusius žmones, vaikus ar namus. Siūlyti ir kitus variantus. Tel. 631-221-2353, 718-934-4788.
- * **30 m. medikė** ieško darbo su grįžimu namo. Patirtis, rekomendacijos, automobilis ir anglų kalba. 312-217-4388
- * **38 m. moteris** ieško darbo slaugyti senus žmones su gyvenimu. Didelė patirtis, vairuoja, labai gerai kalba angliškai, geros rekomendacijos. Tel. 630-637-9897 arba 630-271-1635.
- * **Vyras** gali pakeisti senelių priežiūroje vieną ar dvi savaites. Tel. 630-915-9071.
- * **42 m. moteris**, gyvenanti Palatine ieško darbo aplinkiniuose rajonuose su grįžimu namo. Gali pirkti. Turi automobilį, kalba angliškai, yra dokumentai. Tel. 773-814-4747.
- * **Galiu sutvarkyti namus**, pagaminti valgyti, pabendrauti, palydėti į bažnyčią tik šeštadieniais ir sekmadieniais. Tel. 708-220-3202, Danguolė, palikti žinutę.

DĖMESIO! DĖMESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS

Jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu

4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

(galima vieton aliejaus panaudoti 1/2 puod. tirštos obuolių košės — be cukraus)

1 ir 1/2 puod. šviežių mėlynų (jeigu vartojamos šaldytos, nereikia jų atšildyti, prieš dedant į tešlą)

Įkaitinti orkaitę iki 350° F. Pariebaluoti 12 colių skersmens apvalų keptuvą (su skylė viduryje), pabarstyti dugną miltais arba duonos dribsneliais. Dubenįje sumaišyti „cake mix“,

ŠEIMININKŲ
KERTELĖ

Paruošia **Julija K.**

AR AUGINATE POMIDORUS?

Daržovių mėgėjai žiemą labiausiai pasiilgsta šviežių pomidorų. Nors parduotuvėse jų visuomet yra — ir gražiai atrodo — bet jų skonis visai „nepomidoriškas“, tarytum plastmasinis. Atėjus vasarai ir parduotuvėse, ir ypač „ūkininkų turguose“, jau atsiranda šviežių, ne šildardžio, o daržuose ir laukuose, išaugintų pomidorų.

Jų dabar yra įvairiausių rūšių ir net spalvų. (Užregistruota apie 200 rūšių pomidorų.) Geltonieji (kartais beveik oranžiniai) turi mažiau rūgščių, bet visos maistingasias pomidorų medžiagas, todėl jie tinka žmonėms, kurie dėl rūgštingumo negali valgyti raudonųjų pomidorų.

Daugelio lietuvių kiemelių daržuose auga ir vienas kitas pomodoro kėras. Nieko nėra maloniau — ir skaniau — kaip saulutėje išnokęs pomidoras, nuskintas tiesiai nuo savo išauginto augalo!

Tačiau pomidorus patartina valgyti ne vien dėl skonio, o dėl sveikatos. Beje, nesvarbu, ar jie švieži, ar džiovinti, ar pomidorų košė, sultys, padažai ir panašūs produktai — visi turi tas pačias maistingas medžiagas, kurios nedingsta gaminimo proceso metu.

Medicinos žurnalai spausdina straipsnius, tvirtinančius, kad pomidoruose esančios medžiagos padeda išvengti įvairių vežio rūšių, ypač prostatos, plaučių, skrandžio, storosios žarnos, kasos ir kt.

Ar žinote, kad pomidorų nereikia laikyti šaldytuve? Tai sugadina jų skonį (tik prisiminkime žiemą randamus parduotuvėse). Beje, pomidorai turi labai įdomių „giminių“, priklausančių tai pačiai rūšiai — *genus lycopersicon*, kas lotyniškai reiškia „vilko persiką“. Taigi, šioje „giminėje“ rasime ir bulves, ir baklažanus (eggplant), ir raudonuosius pipirus,

daugelio lietuvių kiemelių daržuose auga ir vienas kitas pomodoro kėras. Nieko nėra maloniau — ir skaniau — kaip saulutėje išnokęs pomidoras, nuskintas tiesiai nuo savo išauginto augalo!

ir net pačius nuodingiausius: juodąją drėgnę, karklaviją, juodąją kiaušialuogę.

Ilgą laiką buvo diskutuojama: ar pomidoras yra daržovė, ar vaisius? Pagal botanikos mokslą, pomidoras iš esmės lyg būtų vaisius, bet 1893 metais pagaliau JAV Aukščiausiasis teismas nusprendė, kad pomidoras visgi yra daržovė. Kodėl? Pagal teisėjų logiką, vaisiai dažniausiai patiekiami, kaip saldūs patiekalai, o pomidorai vartojami, kaip daržovės.

Vienai ar kitaip, dabar pomidorų sezonas, valgykime jų kuo daugiau, nes jie ir skanu, ir sveika.

SVEIKIAUSIOS UOGOS

Jeigu jau pradėjome apie sveiką mitybą, tai nuo daržovių pereikime prie uogų — mėlynų. Medicinos mokslas jau seniai „gieda garbės giesmes“ šiai kukliai, mėlynai uogelei: kiek ji maistingų ir vaistinių medžiagų turi, kaip apsaugo organizmą nuo visokių „blogų įtakų“, kurių žmogus, netvaringai gyvendamas, prisirenka. Svarbiausia, kad kai kurios medžiagos mėlynėse pristabdo žmogaus kūno ląstelių senėjimą, pirmiausia susidėvėjimą, tad tuo pačiu saugo nuo vežio ir nuo per ankstyvos senatvės.

Mėlynės yra tikras vitaminų lobynas. Jose yra vitamino C, B, pektinų, antocianų, organinių rūgščių ir kt.

Sušaldytos mėlynės

Mėlynės lengva sušaldyti. Paprastai nuplauti nereikia, o jeigu plaunamos, būtina nusausti (išdėlioti ant popierinių rankšluostėlių vienu sluoksniu ir palaukti, kol vanduo susigers į juos). Mėlynės suberti ant skardos ar kito plokščio dugno indo — vienu sluoksniu — įdėti į šaldiklį ir sušaldyti. Kai jos bus jau kietos, supilti į plastmasinius maišelius. Tuo būdu sušaldytos, mėlynės nesukibis ir bus lengva panaudoti norimą kieki.

Mėlynės su pienu ir kt.

Lietuvoje buvo mėgstama į

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

LONDONAS

JAV administracija veda derybas su Lenkija ir Čekija dėl prieštarų vertinamos savo priešraketinės gynybos programos, nes nori Vidurio Europoje įrengti didžiausią priešraketinę gynybos sistemą už JAV ribų, antradienį rašo britų dienraštis. Lenkijos vyriausybės atstovai patvirtino „The Guardian“, kad su JAV jau aštuonis mėnesius vedamos derybos šiuo klausimu ir leido aiškiai suprasti, jog Varšuva suinterisuota dalyvauti projekte, kurio tikslas — apsaugoti JAV ir jų sąjungininkes nuo galimo didelio nuotolio balistinių raketų smūgio. Aukšto laipnio čekų pareigūnai Prahoje taip pat patvirtino, kad šiuo metu vedamos derybos su amerikiečiais dėl galimybės Čekijoje įrengti ankstyvojo įspėjimo radarų stotis, kurios būtų dalis JAV kuriamo priešraketinės gynybos skydo. Pasak „The Guardian“, šaltiniai Varšuvoje nurodė, kad Pentagono pareigūnai žvalgoji ir kalnuotą teritoriją pietinėje Lenkijos dalyje, ieškodami tinkamų vietų įrengti dvi ar tris radarų stotis, kurios būtų susietos su JAV priešraketinės gynybos sistema „Son of Star Wars“. Lenkijos pareigūnai teigia, jog be kelių radarų stočių susietos su JAV priešraketinės gynybos sistema „Son of Star Wars“.

BRIUSELIS

Europos teisingumo teismas antradienį panaikino Europos Sąjungos (ES) ministrų tarybos sprendimą, kuriuo buvo išaldy-

tos drausminės procedūros, paskelbtos Prancūzijai ir Vokietijai už biudžeto deficito apribojimo, numatyto ES Stabilumo ir plėtros susitarime, pažeidimą. 2003 m. lapkritį tarybos patvirtintas sprendimas, kuriuo buvo ignoruotos Europos Komisijos (EK) rekomendacijos skirti dviem valstybėms baudmę už biudžeto deficito nuostatos pažeidimą, iš esmės sumažino stabilumo susitarimo patikimumą. Europos Komisija antradienį pareiškė sveikinanti teismo sprendimą, pranešė Komisijos pirmininkas Romano Prodi. Teismas nustatė, jog ES finansų ministrų praėjusio lapkričio sprendimas nepažeidė jų teisės atmeti Komisijos rekomendacijas, tačiau ministrai žengė pernelyg toli, nustatydami taisykles biudžeto deficito viršijimo drausminiu procedūrą atnaujinimui. Vokietijos vyriausybė antradienį taip pat pasveikino teismo sprendimą, pareiškė, kad, jog šis nuosprendis suteiks euro zonos vyriausybėms galimybę laisviau vertinti griežtas ES biudžeto nuostatas. Šiuo metu Europos Sąjungai pirmiškai ninkaujantys Nyderlandai antradienį pasveikino teismo sprendimą ir pareiškė, jog apsvaistys sprendimo padarinius su valstybėmis narėmis.

ROMA

Italijos premjero Silvio Berlusconi sąjungininkai susitarė dėl kai kurių ekonominių politikos klausimų, tačiau jiems nepavyko sudaryti plataus masto susitarimo, kuris padėtų išsauti vyriausybę, antradienį sakė susivienijimo politikai. Antroji iš eilės susivienijimo vadovų derybų diena baigėsi neturkų po vidurnakčio, bet vilčių išspresti tarpusavyje nesutarimus „buvo“ mažiau nei bet kada. Pagrindinė kliūtis tebėra naujojo ekonomikos ministro paieškos, prasi-
dejusios sąjungininkams daugiau kaip prieš savaitę priverstus atsistatydinti Giulio Tremonti. Šias pareigas laikinai eina S. Berlusconi, o centro deš-

niųjų susivienijimui vis nepavysta susitarti dėl naujos kandidatūros. Šaltinis susivienijime sakė, kad premjero pavaduotojas Gianfranco Fini, kuris yra konservatyviojo Nacionalinio susivienijimo vadovas, atmetė pasiūlymą dirbti šiame poste. Šis žingsnis, kaip tikėjosi S. Berlusconi, turėjo padėti nuslo-
pinti įtampą ministrų kabinete. Tačiau visos keturios susivienijimą sudarančios partijos susitarė dėl 2005 m. biudžeto metmenų, sakė šaltinis, užsiminęs, kad premjeras daro tam tikrą pažangą siekdamas užlaistyti nesutarimus vyriausybėje, kurie paralyžiavo valstybės politiką.

JUNGTINĖS TAUTOS

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan naujuoju šios pasaulinės organizacijos misijos Irake vadovu paskyrė Pakistano ambasadorių Washington, D. C. Ashraf Jehangiri Qazi. JT atstovė spaudai Marie Okabe sakė dar nežinanti, kad A. J. Qazi vyks į Bagdadą, nes ambasadorius pirmiausia turi būti atleistas iš savo pareigų Washington, D. C. Šis postas yra laisvas nuo praėjusių metų rugpjūčio, kai per išpuolį prieš JT būstinę Bagdadažuvo 22 žmonės, tarp jų misijos vadovas, brazilas Sergio Vieira de Mello. Pasak diplomatų, be 62 metų A. J. Qazi, kuris ambasadoriumi Washington, D. C. dirbo beveik dvejus metus, K. Annan labiauusiai tinkamų kandidatų sąrašą taip pat buvo minimi Salman Haider, buvęs Indijos viceministras, ir Tailando diplomatas vadovas Surin Pitsuwan. A. J. Qazi yra dirbęs Pakistano aukštuoju įgaliotiniu Indijoje, ambasadoriumi Kinijoje, Rusijoje, buvusioje Rytų Vokietijoje ir Sirijoje. Anksčiau jis tai pat užėmė diplomatinius postus Kopenhagoje, Tokijuje, Kaire, Tripolyje ir Londone. Jis turi ekonomikos magistro laipsnį, gali skaityti ir suprasti arabų kalbą, tačiau kalbėti šia kalba jam sekasi daug sunkiau.

Restauruojama Raudonės pilis

Jurbarko rajone pradėti viešosios turistų pamėgtų Panevėžės pilių — Raudonės pilies rūmų, atnaujinimo darbai. Manoma, kad Raudonės pilies rūmų atnaujinimui reiks per 2 milijonus litų.

XVI amžiaus pabaigoje iš raudonų plytų pastatyta Raudonės pilis 1996 metais įrašyta į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registro Statinių kompleksų ir ansamblių sąrašą. 1998 metais Vyriausybės nutarimu, ši kultūros vertybė buvo paskelbta paminklu.

Šiuo metu pradėti mokyklos pastato avarinės būklės likvidavimo ir atnaujinimo darbai — numatoma išramstyti rytinio korpuso centre esančio bokšto stogo medinės konstrukcijas, iš pagrindų suremontuoti pastato stogą ir didžiojo bokšto mūrą, pakeisti visus langus ir palanges, išorės duris bei lietaus vandens nuvedimo sistemą, suremontuoti dūmtraukius ir parapetų kuorus, kai kuriose patalpose pakeisti grindis.

Jurbarko rajono savivaldybės ir Kultūros vertybių apsaugos departamentas pastato renovacijos darbams skyrė po 300,000 Lt, 560,000 Lt skyrė Švietimo ir mokslo ministerija, likusias lėšas — apie milijoną litų — Pasaulio bankas.

XVI–XIX amžiuje Raudonės pilies ansamblis buvo vienas

ryškiausių renesanso architektūros pavyzdžių Lietuvoje. Kaip privačią įtvirtintą rezidenciją, pasistatydino Lietuvos miško eksportuotojas Krišpinas Kiršensteinas.

XVIII amžiuje atliktas perstatymas gerokai sumenkino ansamblio vertę, paslėpė senąją renesanso architektūrą, iškreipė jos vieningą charakterį, su-
teikdamas piliai eklektikų neogotikos elementų.

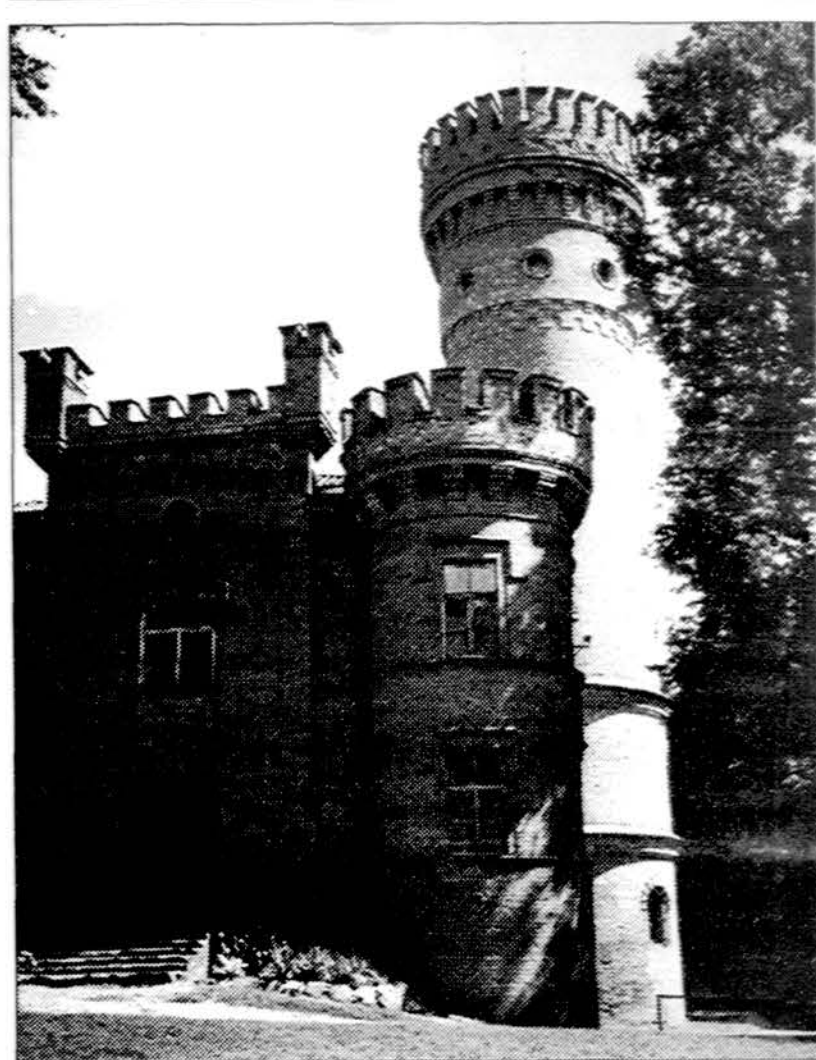
1903 m. visos pilies patalpos buvo gerai suremontuotos. Per Pirmąjį pasaulinį karą vokiečiai paveikslus, biblioteką ir kitas vertybes sunaikino arba išvežė, sudegino didžiojo bokšto medinius laiptus. Antrojo pasaulinio karo metais didysis bokštas buvo susprogdintas.

1959 metais istorinėje pilyje įsikūrė Raudonės vidurinė mokykla. Tais pačiais metais buvo atliktas pastato restauravimas ir kapitalinis remontas, nuo to laiko pilies rūmuose vyko tik priežiūros darbai. 1996 metais suremontuota dalis pastato stogo: sutvarkyta medinė jo konstrukcija, užklota nauja čerpių danga. 1998 metais didžiojo bokšto viršūnėje įrengta apžvalgos aikštelė, o 1999–2001 metais parengtas Raudonės pilies teritorijos ir didžiojo bokšto avarinės būklės likvidavimo projektas.

(Elta)

DRAUGAS, 2004 m. liepos 14 d., trečiadienis

5

Raudonės pilis.

Eltos nuotr.

KNYGOS PRISTATYMAS

Balandžio 29 d. Klaipėdos Šv. Juozapo Darbininko parapijos bažnyčioje pristatyta Šv. Jono kongregacijos kun. Elijo Leyds ir grafiko Vaidoto Kvašio knyga „Dievas yra dovana“. Knygoje vaizduojamos Kryžiaus kelio stotys — barjeliai, grafiko sukurti 1996 metų balandžio mėnesį Kauno Arkangelo Mykolo bažnyčiai. Tų pačių metų lapkričio mėnesį barjeliai buvo sunaikinti piktadarių, išliko tik fotografijos. Jos ir yra sudėtos į knygą. Kūrinys palydi tėvo Elijo Leyd mąstymai.

Pasak renginyje dalyvavusio tėvo Elijo, Rytų liturgijoje daugiau dėmesio skiriama Jėzui kaip dangaus Tėvo atvaizdai — ikonai. Tuo tarpu Vakarų Bažnyčios labiau išlavino savo tikinčiųjų apmąstyti Dievo žodį. Bet apie Dievą kaip dovaną ir Rytuose, ir Vakaruose kalbama mažai. Krikščioniška meilė yra dažnai per daug romantizuota ir nepranokstanti vaizduotės ribų. Būtina nedelsiant atrasti Dievo meilės realizmą — Dievas visiškai atsidavė mums, ir duoda ne dovanas, bet patį save, nes jis yra dovana.

Prieš knygos pristatymą tėvas Elijas susitiko su Klaipėdos P. Mažioto vidurinės mokyklos vyresniųjų klasių moksleiviais ir mokytojais. Knyga taip pat buvo pristatyta balandžio 25 d., Vilniaus šv. Jono Teologo vienuolyne, balandžio 28 d. Kaune, Vytauto Didžiojo bažnyčioje.

BŽ

TEPADEDA MAN DIEVAS

Atkelta iš 3 psl.

Todėl sieksiu maksimalaus teismo, prokuratūros, policijos, specialiųjų tarnybų veiklos skaidrumo, atskaitingumo visuomenei. Tik tuomet teisėtvarkos įstaigos gali efektyviai dirbti savo darbą ir garantuoti įstatymo viršenybę.

Europinis gyvenimo lygis neatitiekiamas ir nuo kiekvieno žmogaus saugoma namuose, gatvėje, darbe. Turime išgyvendinti iš mūsų miestų, miestelių ir kaimų nusikaltamumą, o kova su nusikaltėliais gali būti veiksminga tik turint profesionaliai dirbančias teisėsaugos įstaigas.

Tačiau stipriausias gynybos bastionas nuo nusikaltamumo, korupcijos, teisės pažeidimų — pati visuomenė. Tikiu, kad per šios kadencijos metus Lietuva galės didžiuotis savo aktyvia piliečių visuomene, galutinai atsikratiusia slogaus sovietinės okupacijos moralinio paveldo.

Šiandien, kaip Lietuvos Respublikos prezidentas, prisiekiau Seime. Čia, šioje istorinėje aikštėje, dar kartą prisiekiau jums, Lietuvos žmonės, kad būsiu visiems lygiai teisingas, savo pareigas eisiu sąžiningai, savo darbus ir pastangomis kasdien sutvirtindamas Tautai duotą priesaiką būti ištikimam Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai.

Tepadedu man Dievas.

A + A

PETRAS BLEKYS

Mirė 2004 m. liepos 12 d., 3 val. r., sulaukęs 92 m. Gimė Lietuvoje, Grybiškių kaime, Zarasų apskrityje, Salako valsčiuje. Gyveno Čikagoje, Marquette Park, IL. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Nuliūdę liko: dukros Irena su vyru Al Johnson, Ingrida ir vyras Petras Kvietytis, sūnus Petras su žmona Reda; anūakai: Ona, Jessie, Erikas, Matas ir Andrius; broliai Alfonsas ir Bronius su žmona Dalia; Lietuvoje gimines — Irena Kasparaitienė, Algis Žilinskas, Angelė Bikulcienė su šeimomis ir kiti gimines.

A. Petras buvo mylimas vyras a. Onos, kurios neteko prieš 19 metų.

Petras Blekys priklausė Švento vardo draugijai, „Ramovėi“, Anglijos lietuvių klubui, Marquette Park lietuvių namų savininkų draugijai, buvus Zarasiškių draugijos pirmininkas, buvo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos komiteto narys ir buvo Lietuvių fondo narys.

A. Petras bus pašarvotas trečiadienį, liepos 15 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, liepos 15 d. 9 v.v. Brady Gill laidojimo namuose, iš kur a. Petras bus palydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 9:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Baltic Studies Program“, University Washington Foundation, P.O. Box 353420, Seattle, WA 98195-3420.

Kviečiame visus artimuosius, gimines ir draugus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

Prezidentas Valdas Adamkus visuomenei pristatė savo komandą

Atkelta iš 1 psl.

indėlį pakeliant visuomenės pasitikėjimą krašto apsauga, kuri dabar yra antroje vietoje tarp labiausiai visuomenės pasitikėjimą keliančių institucijų.

Prezidento spaudos tarnybai vadovaus buvęs žurnalistikos instituto direktorius Marius Lukošius, anksčiau dirbęs Jungtinių Tautų misijoje Kosovo.

Vilniaus banko patarėjas Gitanas Nausėda sutiko tapti visuomeninių konsultantu ekonomikos klausimais, ilgametę

„Laisvosios Europos radijo“ bendradarbių, dabar Vilniaus universiteto dėstytoja Irena Vaišvilaitė — patarėja kultūros klausimais.

Numatoma, kad Prezidentūros sekretoriaus postą užims buvęs Anykščių rajono meras Darius Gudelis, vadovavęs V. Adamkaus rinkimų štabui.

Prezidentui kalbas rašys žurnalistas Valdas Bartasevičius.

Prezidentūros kanceliarijai kol kas lieka vadovauti su keliais prezidentais dirbęs An-

drius Meškauskas.

V. Adamkus kol kas neapsisprendė, kas užims patarėjų ekonomikos ir socialinės politikos klausimais postus.

D. Gudelio teigimu, visi prezidento patarėjų grupių nariai — padėjėjai, referantai — paaiskės per artimiausias dvi savaites.

Jis pažymėjo, jog lyginant su nušalintojo prezidento Rolando Pakso komanda, Prezidentūroje bus dviem patarėjais mažiau — iš viso 40 politinio pasitikėjimo pareigūnų.

Nusikaltėlių prievaizdu taps jų pačių DNR

Vilnius, liepos 12 d. (BNS) — Lietuvos policijai sukurus deoksiribonukleino rūgšties (DNR) arba kitaip vadinamą genetinių pirštų atspaudų duomenų bazę, nusikaltėlių padės surasti jo prakaito lašas, pleiskana ar plaukas, rašo „Lietuvos žinios“.

„Jei Lietuvoje anksčiau būtų pradėjusi veikti DNR duomenų bazė, būtų buvę įvykdyta mažiausia šešiomis žmogžudystėmis mažiau“, teigia Lietuvos kriminalistinių tyrimų centro direktorius Gediminas Birmontas.

Septynias moteris nužudęs devyniolikmetis Vytautas Majauskas, pasitelkiant DNR duomenų bazę, galėjo būti išaiškintas po pirmos žmogžudystės. Žudikas pirmosios aukos namuose numetė nuorūką, ant kurios buvo likę jo seilių.

„Jų būtų visiškai užtekę DNR mėginiui paimti, tačiau jo nebuvo su kuo palyginti. Tik vėliau, dar po 6 žmogžudysčių pareigūnams suradus žudiką, nuorūką ji susiejo su pirmuoju nužudymu“, sakė G. Birmontas.

Generalinio komisaro pavaduotojas Stanislovas Liutkevičius įsitikinęs, kad „jei įvykio vietoje nerandama pėdsakų, tai ne nusikaltėlių sugebėjimas apsisaugoti, o pareigūnų nesugebėjimas rasti“.

Iki šiol kaupiant DNR analizės nebuvo tvarkos. Buvo renkami tik tie pavyzdžiai, kurie buvo paimti tiriant pagarsėjusius nusikaltimus.

Lietuvoje DNR duomenų bazę pradės veikti tik tada, kai vyriausybė priims, o Seimas patvirtins tokius duomenis leidžiančius kaupti, tvarkyti ir naudoti teisės aktus. Tada jais galės naudotis ne tik policija, bet ir kitos teisėtvarkos institucijos.

„Dabar panaši duomenų bazė egzistuoja de facto. Joje tėra apie 600 įrašų, ja gali pasinaudoti tik policija. Ši bazė tvarkoma pagal generalinio komisaro instrukciją. Norint, kad bazė veiktų veiksmingai ir pasitar-
nautų įvairioms tarnyboms, Lietuvos mastu joje turėtų būti apie 100,000 linkusių nusikalsti

ir teistų asmenų DNR“, sakė S. Liutkevičius.

Pareigūnai tikisi, kad, vyriausybei patvirtinus programą, per penkerius metus pavyks sukaupti apie 125,000 nusikaltusių, linkusių nusikalsti ar iš įkalinimo įstaigų paleidžiamų asmenų DNR pavyzdžių.

Vieno pavyzdžio įtraukimas į duomenų bazę atsieis 50 litų. DNR mėginiai bus imami ir iš laisvėn paleidžiamų nuteistųjų seilių. Dabar jie tami fotografuojami bei imami registruoti jų pirštų atspaudais.

Tokiose duomenų bazėse sukaupia netoli 200,000 įrašų, tačiau jos nebera veiksmingos, nes ne visada įvykio vietoje randama pirštų atspaudų.

Pernai įkurtas Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras jau įrodė, kad DNR tyrimai — lengviausias būdas nustatyti įtariamuosius. DNR tyrimai padėjo atskleisti ir kai kuriuos kraupius pakelių manikavinto, o dabar kaletai iki gyvos galvos nuteisto Kazio Jonaičio nusikaltimus.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

A + A

SOFIJAI KIKILIENEI

užbaigus žemišką kelionę, nuoširdžiai užjaučiame ALEKSĄ ir šeimą. Liūdime kartu.

Alekso draugai iš Sargybų kuopos (4200 L. S. Co. Guard) R.G. D.

Vytautas Bandžiulis

Julius Jakutis

Leonas Juraitis

Gediminas Kazėnas

Petras Kaušas

Kazys Kreivėnas

Julius Levanas

Julius Lintakas

Bronius Mikėnas

Teodoras Mitkus

Eugenijus Slavinskis

Aleksas Zakas

Netekus mylimo

A + A

TĖVELIO,

užjaučiame VILIJĄ AUKŠTUOLIENĘ, jos brolių DAINIŲ ir jų šeimas. Liūdime kartu.

Artimiausi draugai

Čikagoje ir apylinkėse

LIEPOS 25 D. ŠVYTURIO Jūrų šaulių kuopa, Pilėnų stovykloje Manchester, MI, rengia gegužinę Onines. Gegužinės metu pagerbsime Onutes vardinių progą. Sekmadienį, Pilėnų vartai bus atidaryti nuo anksto ryto. Seseles švyturietės vaišins lietuvišku maistu, o broliai švyturiečiai žiūrės, kad nebūtumėte ištroškę. Gausiai dalyvausite Oninių gegužinėje, nes Jūsų atsilankymas padės išlaikyti Pilėnų stovyklą.

KUN. ANTANAS SAULAITIS, JS, atvykęs iš Lietuvos, aukos šv. Mišias Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje liepos 18 d., 1 v.p.p. Vieni kviečiami.

DR. AUGUSTINAS IDZELIS dalyvaus 48-oje Lietuvių studijų savaitėje Dainavoje, rugpjūčio 22-29 d., kur skaitys paskaitą apie 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės vertinimą pasaulinėje spaudoje ir literatūroje.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS sąjunga Čikagos skyriaus gegužinė įvykis liepos 18 d., 12 v.p.p. Ateitininkų namų ažu-

lyne, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439. Atvykusieji galės pasivaikinti skaniais pietumis, vyks loterija, visus linksmins S. Jagminienės „Tėviškės“ kapela. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir maloniai praleisti karštą vasaros popietę.

ČIKAGOS IR APYLINKIŲ Nekalto Prasidėjimo M. Mergelės sėlių rėmėjai minės arkivysk. Jurgio Matulio paskelbimo palaimintuoju šventę š.m. liepos 18 d. Šv. Mišias bus aukojamos 10:30 v.r. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, po šv. Mišių parapijos salėje paminėjimas, trumpas susirinkimas, renkamas nario mokestis ir kavutė. Kviečiami nariai ir svečiai minėjime dalyvauti.

LIEPOS 31 D., ŠEŠTADIENIS, „Gintaro vasarvietėje“, 15860 Lakeshore Rd., Union Pier, MI, 5 v.v. – 10 v.v. (Mičigano laiku) vyks Union Pier lietuvių draugijos gegužinė. Pietūs bus siūlomi nuo 5:30 v.v. iki išpardavimo. Atsiveskite draugus ir svečius maloniai pabendrauti. Veiks baras, loterija ir vaikų žaidimai.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PRANEŠIMAS

Ateinantį rudenį, lapkričio 26-27-28 d. JAV LB Kultūros taryba organizuoja 11-ąjį Teatro festivalį, kuris įvyks Čikagoje, Jaunimo centre. Kultūros taryba kviečia JAV ir Kanados lietuvių teatro vienetus, sambūrus ar pavienius asmenis su mono spektakliais dalyvauti šiam kultūriniam savaitgaliui. Apie dalyvavimą prašoma pranešti JAV LB Kultūros tarybos atstovei Vitalijai Pulokienei tel. 708-691-9084; e-paštas: vpulokiene@hotmail.com.

Pirmasis Teatro festivalis įvyko 1968 m. lapkričio 27 – gruodžio 1 d., Jaunimo centre, Čikagoje. Anot tuometinio JAV LB Kultūros fondo pirmininko Anatolijaus Kairo, išvijos teatro idėja buvo sumanyta ir įgyvendinta ne konkurencijai ar tautinei reprezentacijai o išvijos kultūrinei veiklai pagyventi. Gyva ši veikla iki šių dienų, padedanti įsigilinti į lietuviškosios išvijos esmę, palaikanti tautinę gyvybę. Tad, tęskime šią gražią tradiciją.

JAV LB Kultūros tarybos info.

Dėmesio! „Draugo“ gegužinė

Kasmet į „Draugo“ gegužinę, organizuojamą Tėvų marijonų sodelyje, susirenka daugybė žmonių. Vienus vilioja pasimatyti su senais draugais ir pažįstamais, kitus – išlošti vertingą prizą loterijoje, trečius – pasiklausyti muzikos, pasižioti ar kokią suvenyrą namams įsigyti. Vaikai „Draugo“ gegužinėse niekada nelieta dėmesio. Jau keletą metų iš eilės šventėje juos pasitinka linksmieji juokdariai, vyksta įvairiausi konkursai, varžybos, jodinėjimas poniais ir prizų lošimai. Tad nepamirškime ir šiais metais apsilankyti nuostabioje vasaros gegužinėje, kuri vyks rugpjūčio 1 d., sekmadienį. Laukiame visų!

„Draugo“ gegužinėje 2003 m.

SKELBIMAI

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisų
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Rašytoja Danutė Augienė su jauniaisiais skaitytojais Kaune.

„Skiriu Lietuvos vaikams“

Pavasaris Lietuvoje nelepino skaisčia saule ir malonia šiluma, tačiau išėjus iš spaustuvių dviejų bendraautorių išvijos rašytojos Danutės Lipičutės-Augienės ir dailininkės Jadvygos Antaninos Dobkevičiūtės-Paukštiešienės knygelė „Močiutės dovanėlė“, pasaulis suspindėjo tūkstančiais vaikiškų šypsenėlių, sužibo dėkingumo kupinos mažosios akelės. Jaunieji skaitytojai ir jų tėveliai sulaukė sielai tikros pavasarinės šventės.

Pirmą kartą knygelė išleista Čikagoje 1976 metais. Pakartotinė leidimą parengė ir išleido leidykla „Naujas lankas“, spaustuvi „Morkūnas ir Ko“, Kaune. Knygelės išleidimą finansavo autorė D. Lipičutė-Augienė. Jos pageidavimu knygelėje atspausdinta dedikacija – „Skiriu Lietuvos vaikams“. Tai dosniausia dovana, kokios tik galėjo sulaukti mažieji skaitytojai.

Knygelė skiriasi nuo pirmojo leidinio savo formatu – gerokai mažesnė, tačiau profe-

sionalių spaustuvių darbuotojų dėka išliko nepažeistos nuotaišingos dailininkės iliustracijos. Knygelės atvartose atspausdinta glausta informacija, kurioje pateiktos pagrindinės žinios apie kūrėjų nueitą gyvenimo kelią (parengė šio straipsnio autorė). Netradicinėse fotonuotraukose matome menininkes prie savo „kūdių“. D. Lipičutė-Augienė laiko rankose savo pirmąją „Močiutės dovanėlės“ leidimą, o J. Dobkevičiūtė-Paukštiešienė stovi prie savo sukurto nuotaišingo darbelio. Knygelė maloni ir poligrifiškai puikiai išleista.

D. Lipičutės-Augienės knygelė „Močiutės dovanėlė“ – abėcėlė, smagiai ir nuotaišingai parašyta, tarsi vienu prisėdimu. Kiekvienai raidei autorė sukuria vaizdingą, melodingą ketureilį, paprastais žodžiais „nupiešia“ paveikslą, kuris įsirežia vaiko atmintyje. Žodžiai liejasi iš žirdies ir rikiuojasi vienas prie kito. Taip lengva ir paprasta mažyliams atsiminti, kad „Citrina dedam į arbatą, / Citriną valgom nuo slogos. / Citrinos turi gerą kvapą, / Citrinos geltonos spalvos.“

O štai kitas ketureilis – „Laiką skaito laikrodžius. /

Laikrodžio rodyklė sukas: / Lingu, lingu vis aplinkui, / Ligi dvylika surinko.

O kiek žavios nuotaišos šiame ketureilyje – Voverė į medį dumė. / Voverės namai viršūnė. / Vėjas, Margis, gaudyt šoka – / Voverytė ima juokas.“

Vaišias pasaulis trapus ir sudėtingas, tik neabejotinai talentingi menininkai gali perprasti jį. Abiejų menininkių kūryba žaisminga ir nuotaišinga, lengvai užburia vaikų širdelės, ir nuveda juos į gėrų ir grožio spindinčius pasaulius.

Norėčiau trumpai priminti skaitytojams abiejų kūrėjų pagrindinius gyvenimo momentus.

Danutė Lipičutė-Augienė (Augustinavičienė) vaikų rašytoja, lietuviškos puoselėtoja išvijoje. Ji gimė 1914 metais balandžio 1 dieną Bernotuose (Raseinių raj.). Nuo aštuonerių metų gyveno dėdės, didžiojo poeto Jono Mačiulio-Maironio, namuose Kaune. Baigė „Aušros“ mergaičių gimnaziją. Studijavo Vytauto Didžiojo universitete liuanistiką su šalutine prancūzų kalbos ir literatūros specialybe. Gavusi stipendiją išvyko gilinti žinias į Sorbonos Fonetikos institutą. Grįžusi į

Lietuvą mokytoja, 1944 metais kaip ir daugelis Lietuvos inteligentų, kartu su šeima, pasitraukė nuo sovietinės okupacijos į Vakarų. Gyveno Austrijoje, Vokietijoje. 1949 metais atvyko į JAV.

Dėdės Maironio dėka buvo įskiepota visam gyvenimui meilė lietuvių kalbai, literatūrai, Dievui ir Tėvynei. Pirmąją pjesę, skirtą Vytauto Didžiojo jubiliejui, parašė gyvendama dėdės namuose. Ji buvo sekmingai pastatyta „Aušros“ gimnazijoje ir sulaukė palankaus įvertinimo. Nuo 1932 metų spausdino eilėraščių moterų žurnale „Naujoji Vaidilutė“. Jos eilėraščių, prozų vaizdelių, straipsnių skelbė ir kita prieškario spaudoje.

Gyvendama JAV, nuolat bendradarbiavo populiariame vaikų žurnale „Eglutė“. Išleido knygeles vaikams „Močiutės dovanėlė“ (1976), „Močiutės pasakos“ (1985), „Eilėraščiai“ (1992). Parašė poemėlių, eiliuotų pjesių vaikams „Užburti vaikai“, „Velykos“, „Kalėdų žvaigždė“, „Meškos mokykla“ ir kt. Daugelis jų buvo pastatytos Amerikos liuanistikos mokylose, taigi vaikų širdelėse skiepjo meilę lietuvių kalbai, Tėvynei Lietuvai.

Jadvyga Antanina Dobkevičiūtė-Paukštiešienė dailininkė tapytoja. Ji gimė 1913 m. birželio 13 d. Liepojoje. Mokėsi Kauno „Aušros“ mergaičių gimnazijoje ir Kauno meno mokykloje, kurią baigė 1938 m. įgydama tapytojos specialybę. Studijas gilinai 1939 m. Paryžiuje. Nuo 1939 m. priklauso Lietuvos dailininkų sąjungai. Savo spalvingomis, nuotaišingomis iliustracijomis pagyvindavo prieškarį Lietuvoje leistą žurnalėlį vaikams „Žiburėlis“. Braziukų bažnyčios didžiajam altoriui

nutapė Marijos paveikslą. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją. 1949 m. atvyko į Čikagą. Nuo 1955 m. dėstė tautodailę Čikagos Aukštesniojoje liuanistinėje mokykloje. Nuo 1946 m. dalyvavo lietuvių ir visų tremtinių parodose Vokietijoje ir 1948 m. Niujorke, o nuo 1950 m. dalyvauja Čikagos parodose su lietuvių ir amerikiečiais. 1954 m. Čikagoje surengė autorinę kūrinių parodą. Nuo 1956 m. priklauso Čikagos lietuvių dailininkų sąjungai dalyvauja jos kasmetinėse parodose. 1958 m. dalyvavo Niujorke pirmoje reprezentacinėje lietuvių dailės parodoje. Nuo 1971 m. priklauso Lietuvių moterų dailininkių draugijai Čikagoje ir dalyvauja visose bendrose parodose. 1969 ir 1978 surengė autorines parodas M. K. Čiurlonio galerijoje Čikagoje. Meno klausimais rašo straipsnius „Draugą“.

Išėjusi iš impresionistinės mokyklos surado individualų tapybinį braižą, kuris teikia jos kūriniams sodrią ekspresyvią išraišką. Knygelė „Močiutės dovanėlė“ bus puiki proga susipažinti su dailininkės žaismingomis iliustracijomis.

Abiejų menininkių gyvenimo keliai panašūs – gimtinė Lietuva, studijos Kaune ir Prancūzijoje, pasitraukimas iš Lietuvos. 1944 metais išvykusios sveturi, iki šių dienų išlaikė begalinę meilę lietuviškam žodžiui, lietuviškam peizažui, viskam, kas telpa žodyje – Tėvyne. Todėl neatsitiktinai knygelės gale atspausdinti Jurgio Zauervaino žodžiai, kurie nusako menininkių gyvenimo prasmę: „Lietuviai esame mes gimę, / Lietuviais norime ir būt. / Tą garbę gavome užgimę, / Jai ir neturim leist praut.“

Virginija Paplauskienė

virtualmuseum.us

VIRTUALMUSEUM.US – lietuvių dailininkų internetinis puslapis

Culture Connection, Inc. (CCI) – organizacija, siekianti suburti kuo daugiau lietuvių dailininkų ir pateikti jų meno darbus internetiniame puslapyje, pavadintame virtualmuseum.us.

Culture Connection, Inc. susikūrė 2002 m. Informaciją apie menininkus renkanti ir įvairioje spaudoje, seminaruose bei parodose demonstruojanti, organizacija siekia plačiai visuomenei suteikti galimybę susipažinti su lietuvių kilmės dailininkais, bei įsigyti jų darbus.

Aleksandras Marčiulionis

Dailininkai, norintys pateikti apie save informaciją, turi kreiptis:

CULTURE CONNECTION, INC.
4751 E. CHARLES DRIVE
PARADISE VALLEY, AZ 85253.

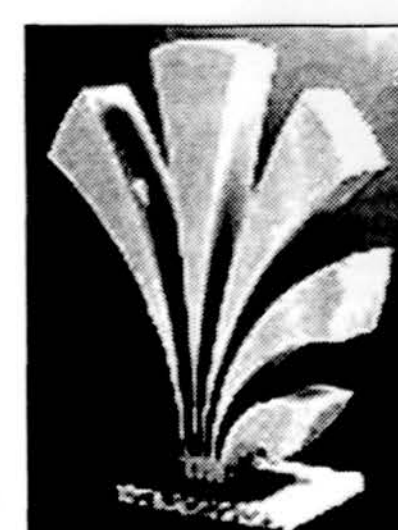
Aldona Vaitkus – JAV
LB Arizonos skyriaus
vicepirmininkė.

Vaclovas Ratas

Arvydas Algiminas

Kenneth Nelson